

РЕШЕНИЕ

№ 1

гр. Враца, 09.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Евгения Г. Симеонова

при участието на секретаря Мария К. Ценова
като разглежда докладваното от Евгения Г. Симеонова Търговско дело № 20221400900100 по описа за 2022 година

Производството е образувано по *искова молба вх.№ 3545/16.06.2022 г. на В. И. Б.*, ЕГН *****, с адрес: гр.***, подадена чрез пълномощника му адв.Х. З., с която в условията на кумулативно обективно съединяване са предявени иски против Застрахователно дружество "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, както следва:

1/ Иск за сумата 40 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в болки, страдания и неудобства, причинени при ПТП от 16.05.2021 г.;

2/ Иск за сумата 40,60 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в заплатена потребителска такса и претърпени вследствие същото ПТП.

Претендира се присъждане на законната лихва върху тези суми, считано от 05.08.2021 г. – датата на предявяване на писмена застрахователна претенция пред ответника ЗК "Лев Инс" АД до окончателното им изплащане, както и на всички разноски по делото, включително адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.1, т.2 ЗАдв.

В исковата молба се твърди, че на 16.05.2021 г., около 15:00 часа, в с.***, на кръстовището между *** и ***, лек автомобил марка "Мерцедес МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН, управляван от В. Ш. Ф., е отнел предимството при преминаване през регулирано с пътни знаци кръстовище на движещия се по път с предимство мотоциклет марка "БМВ Р-1200", с рег.№ СТ *** Х, управляван от В. И. Б.. Посочва се, че вследствие настъпилия удар ищецът е паднал на земята и е наранил носа си и левия си крак и е загубил съзнание за кратко. Произшествието е посетено от служители на РУ-Бяла Слатина, извършен е оглед на местопроизшествието, издаден е констативен протокол за ПТП и е образувано ДП № 218/2021 г. по описа на РУ-Бяла Слатина.

Ищецът твърди, че след настъпване на ПТП му е оказана първа помощ

от спрели след инцидента водачи, след което е транспортиран от екип на ЦСМП, без ясен спомен за случилото се и с разкъсно-контузни рани по лицето, силни болки и оток на ляво бедро, кървене от носа и затруднено носно дишане в Спешно отделение-Бяла Слатина. С оглед нараняванията, впоследствие е транспортиран до гр.Плевен и е настанен в Клиника по УНГ на УМБАЛ "Д-р Г.Странски" ЕАД, гр.Плевен. Посочва, че е постъпил в клиниката с открита рана на горната устна, рана на гърба на носа, с изместена наляво носна пирамида, кървене от носа, периорбитален хематом вляво, полипи в двата максиларни синуса, фрактура на носни кости. Посочва, че след извършените прегледи, изследвания и рентгенография му е поставена диагноза: Счупване на костите на носа, закрито. При консултация с ортопед е установено и изкълчване на лява коленна става и растежения на коленни връзки. Твърди, че на същия ден му е извършена оперативна интервенция, при която под местна анестезия е направена репозиция на носните кости и хлътналите фрагменти са елевирани, обработени са охлузните рани и са поставени стерилни превръзки. По повод травмата на коленна става е извършена имобилизация на крайника. На 21.05.2021 г. ищецът е изписан от болничното заведение с препоръка за продължаване на лечението с физикална терапия и рехабилитация.

В исковата молба се посочва, че независимо от предприетото лечение, болките са продължили и ищецът е бил принуден да потърси лекар-специалист, като на 25.05.2021 г. е посетил ортопед-травматолог с оплаквания за болки в ляво коляно и подбедрица. Поставена му е диагноза: вътреставни увреждания на коленна става. С оглед на това, коляното е имобилизирано с таторна шина, с препоръка за движение с помощни средства с цел частично натоварване на крайника. Твърди се, че на 19.07.2021 г. ищецът е постъпил в Отделение по физикална и рехабилитационна медицина при МБАЛ "Св.Иван Рилски" ЕАД, гр.Козлодуй, поради силни болки и ограничени движения в лява коленна става, оток и хипотония на бедрена и подбедрена мускулатура. На 27.07.2021 г. е изписан от болничното заведение с указания за активно наблюдение, спазване на хигиенно-диетичен режим, двигателен режим и продължаване на лечението в амбулаторни условия при спазване на терапевтична схема.

По отношение на медико-биологичен характер на получените при ПТП наранявания се твърди следното:

- контузията на лява коленна става и коленни връзки е състояние, причинило силни болки и страдания и довело до трайно затруднение в движенията на долен ляв крайник, с период на лечение и възстановяване от около 4 месеца;

- счупването на костите на носа е състояние, причинило силни болки и страдания, довело до продължително затруднение на носното дишане, с период на лечение и възстановяване повече от 2 месеца;

- мозъчното сътресение със загуба на съзнание е състояние временно опасно за живота, причинило силни болки и страдания, довело до затруднение на движението на тялото и главата, с период на лечение и възстановяване около 2 месеца, като травмата е съпътствана с главоболие, гадене, повръщане, сънливост, проблем с равновесието при движение, личности и емоционални проблеми;

- контузията на главата и охлузните рани по лицето са причинили

болки и страдания, с период на възстановяване от около месец.

Твърди се, че болките са били особено силни в първите седмици на домашно лечение, като ищецът е търпял и неудобства, свързани с ежедневни физиологични нужди, хранене, къпане, обличане и събличане, трудно се е обслужвал и е извършвал сам редица нормални ежедневни дейности. Болките в областта на носа, главата и левия крак са били с голям интензитет и ищецът не е имал покой, не е можел да спи нормално и е изпитвал дискомфорт във всяка една позиция на тялото. Предвид възрастта му, нанесените травми, като стреса и психичното въздействие от настъпилото произшествие ще окажат негативно влияние върху нормалния му начин на живот за дълъг период от време, като последици остават и за цял живот. Твърди се, че ПТП е оказало силно въздействие и върху психиката му и е довело до остра стресова реакция, изразена в тревожност, интензивни страхови изживявания, ярки спомени от инцидента, като към момента ищецът изпитва силен страх за управлява и да пътува в МПС, което се отразява на нормалното му общуване с неговите близки, приятели и всички хора.

Ищецът счита, че при определяне размера на обезщетението следва да се приложи принципа на справедливост по чл.52 ЗЗД, като се вземат предвид всички посочени обстоятелства, които обуславят нанесените му неимуществени вреди – силни болки, страдания и неудобства, и имуществени вреди – заплатена потребителска такса. При определяне размера на застрахователното обезщетение следва да бъде съобразен лимита на отговорност на застрахователя, като повишаването му през последните години отговаря на повишаването на Европейския индекс на потребителските цени и на изменението на икономическата обстановка и стандарта на живот в нашата страна.

В исковата молба се сочи, че лек автомобил марка "Мерцедес МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН, има валидна задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" с период на покритие 25.04.2021 г. – 24.04.2022 г. по полица № ВГ/22/121001107817 в ЗК "Лев Инс" АД, като водачът В. Ш. Ф. попада в кръга на лицата, чиято отговорност се покрива от горепосочената застрахователна полица.

С така изложените обстоятелства се обосновава правния интерес от предявяване на претенцията за обезщетяване на претърпените неимуществени и имуществени вреди срещу застрахователя ЗД "Лев Инс" АД. Посочва се, че на основание чл.380, ал.1 КЗ ищецът е поискал да му бъде определено и изплатено застрахователно обезщетение, но в срока за произнасяне ответникът е отказал, което поражда правен интерес от предявяване на претенциите по съдебен ред.

В срока по чл.367, ал.1 ГПК е постъпил *отговор вх.№ 4802/19.08.2022 г. от ответника ЗК "Лев Инс" АД*, ЕИК ***, чрез юрисконсулт Л. С., в който не се оспорва допустимостта на предявените искове. Признава се обстоятелството, че е била налице валидна застраховка "Гражданска отговорност" по полица № ВГ/22/121001107817, сключена за л.а. "Мерцедес", с рег.№ ЕН *** КН към датата на ПТП.

В отговора се оспорват твърденията на ищеца относно механизма на настъпване на ПТП, тъй като към исковата молба няма приложени годни доказателства за установяване на тези обстоятелства. Навеждат се доводи, че приложеният констативен протокол съдържа единствено описание на

изводите на органите на МВР, посетили произшествието, които обаче не се ползват със задължителна сила за гражданския съд по чл.300 ГПК.

Оспорват се твърденията за настъпили травми на ищеца, за обема и тежестта на неимуществените вреди, понесени от ищеца вследствие ПТП, както и за продължаващи и понастоящем оплаквания и незавършен процес на възстановяване. Прави се оспорване и относно наличието на причинно-следствена връзка между твърдените увреждания и негативните последици и настъпилото събитие.

Ответникът прави възражение за съпричиняване от страна на пострадалия към настъпването на деликта посредством действията му в качеството на водач. Навежда доводи, че липсват данни относно правоспособността на ищеца да управлява мотоциклет 1170 кубика, както и че от представените доказателства не може да бъде установено дали ищецът е пътувал с поставена каска.

В отговора се оспорват изложените в исковата молба твърдения, че ответното дружество не е изразило становище по заявената от ищеца извънсъдебна претенция. Посочва се, че е постъпила претенция № 9479/05.08.2021 г., на която е отговорено своевременно с писмо изх.№ 7268/13.08.2021 г., с което ищецът е поканен да представи документи, установяващи основанието и размера на претенцията му, с цел претенцията да бъде разгледана на заседание на застрахователно-медицинска комисия, съгласно чл.499 КЗ, но такива не са представени, с което е отнета възможността на застрахователя да проведе вътрешна процедура – да свика комисия, да определи и предложи на претендиращото лице обезщетение и по този начин да изпълни задължението си по застраховката "Гражданска отговорност" и да се освободи от допълнителния товар на държавните такси и разноски.

Ответникът оспорва исковата претенция и по размер, като навежда доводи, че същият не съответства на причинените травми и негативните последици, както и не е съобразен с обстоятелството, че причина за настъпване на тези последици са и действията на пострадалото лице. Счита, че след като бъде определено справедливо обезщетение, размерът му следва да бъде редуциран съобразно приносът на самия ищец към настъпването на негативния за него резултат от деликта.

Прави се оспорване и на акцесорния иск за законна лихва като следващ съдбата на главния иск.

В срока по чл.372, ал.1 ГПК не е постъпила допълнителна искова молба.

След като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната пълнота, във връзка с наведените от страните доводи, настоящият съдебен състав приема за установено от фактическа страна следното:

Не се спори между страните и от представените по делото заверени преписи от Констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег.№ 248р-12185/26.07.2021 г. и Констативен протокол рег.№ 248р 15373/27.09.2021 г. се установява, че на 16.05.2021 г. около 15:00 ч. в с.*** е реализирано ПТП между лек автомобил марка "Мерцедес МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН, управляван от В. Ш. Ф., и мотоциклет марка "БМВ Р-1200", с рег.№ СТ *** Х, управляван от В. И. Б..

Не се спори и по обстоятелството, че по случая е образувано досъдебно производство № 218/16.05.2021 г. по описа на РУ-Бяла Слатина за това, че на 16.05.2021 г. в с.***, обл.Враца на кръстовище на *** и *** при управление на МПС марка "Мерцедес МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН, собственост на Л. С. С., управляван от В. Ш. Ф., последният е нарушил ЗДвП и ППЗДвП и по непредпазливост е причинил средна телесна повреда на В. И. Б. – водач на мотоциклет марка "БМВ Р-1200", с рег.№ СТ *** Х, собственост на Е. Е. Л. - престъпление по чл.343, ал.1, б."б" НК. Заверено копие от ДП е приложено към настоящето дело. Наказателното производство е прекратено с Постановление от 29.10.2022 г. на РП-Враца, ТО-Бяла Слатина на основание чл.243, ал.1, т.1 НПК вр. чл.343, ал.2, т.2 НПК след изявление на В. И. Б., че желае прекратяване на наказателното производство. Тези обстоятелства се установяват и от приложените по делото удостоверение рег. № 848000 4477/22.06.2021 г., издадено от РУ-Була Слатина, писмо изх.№ 2481/23.11.2022 г. на РП-Враца и приложеното към него Постановление за прекратяване на наказателно производство от 29.10.2022 г.

За установяване механизма на ПТП по делото е назначена и изслушана САТЕ, от чието заключение се установява, че произшествието е станало в с.***, обл.Враца на кръстовище, образувано между път II-15 и път III-133 в светлата част на денонощието, при нормална видимост и сухо пътно платно. Мотоциклет марка "БМВ", модел "R 1200 GS", с рег.№ СТ *** Х се е движил по път II-15, който е път с предимство, в посока към кръстовището му с път III-133, регулирано с пътен знак "Стоп". Движил се е в полагащата му се дясна лента за движение по пътното платно със скорост от около 59 км/ч. В един момент, намирайки се на около 23,5 м. от мястото на удара /21 м. от границата на кръстовището/ е видял и възприел навлизащия в кръстовището от път III-133 от ляво на дясно спрямо неговото движение лек автомобил "Мерцедес", модел "МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН като опасност от ПТП, реагирал е на аварийно спиране, при което задното колело се повдига нагоре, но поради недостиг на време и път за спиране, при достигане до мястото на удара е бил ударен в лява странична част на мотоциклета. Лек автомобил "Мерцедес", модел "МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН се е движил по път III-133 в посока към кръстовището му с път II-15. При достигане границата на кръстовището водачът е спрял на знак "Стоп", след което е тръгнал в посока пресичане на кръстовището и при достигане до мястото на удара с предна челна част на лекия автомобил удря в лява странична част мотоциклета. Вследствие на удара и получените ударни импулси двете МПС се отклоняват от праволинейното си движение и след изминаване на съответни разстояния се установяват в покой.

Заключението на експерта е, че от техническа гледна точка причина за настъпилото ПТП е субективното действие на водача на лек автомобил "Мерцедес", модел "МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН, който внезапно е навлязъл в кръстовището, без да осигури полагащото се предимство на мотоциклет марка "БМВ", модел "R 1200 GS", с рег.№ СТ *** Х, с което е поставил себе си и водача на мотоциклета в невъзможност да предотвратят настъпилото ПТП.

Според експерта, водачът на лекия автомобил е имал техническа възможност с оглед релефа и метеорологичните условия да види и възприеме движещия се в посока от дясно на ляво спрямо неговото разположение на

границата на кръстовището мотоциклет, отстоящ на 23,5 м. от мястото на удара, да съобрази поставения знак "Стоп" и да пропусне преминаването на мотоциклета през кръстовището, с което да предотврати настъпването на ПТП. Условието за съществуване на техническа възможност от страна на водача на мотоциклета да предотврати ПТП е опасната му зона на спиране да е по-малка от отстоянието, на което се е намирал до мястото на удара, но в случая това условие не е могло да бъде изпълнено, тъй като отстоянието е 23,5 м., а опасната зона за спиране при движение с максимално разрешената за участъка на ПТП скорост от 50 км./ч е била 30,6 м., а при движение със скорост от 59 км./ч е 39,2 м., поради което водачът на мотоциклета не е имал техническа възможност да предотврати удара.

Съдът кредитира заключението на САТЕ като вярно, пълно и обективно дадено.

В открито съдебно заседание на 13.12.2022 г. съдът е извършил служебна констатация в свидетелството за правоуправление на В. И. Б., при която е констатирано, че същият притежава следните категории за правоуправление: АМ, А1, А2, А, В1 и В.

За установяване на причинените травматични и психически увреждания, техния интензитет и продължителност на лечение по делото са събрани писмени и гласни доказателства и е допусната СМЕ.

От приложеното към исковата молба заверено копие от фиш за спешна медицинска помощ е видно, че веднага след произшествието ищецът В. И. Б. е транспортиран в Центъра за спешна медицинска помощ-Бяла Слатина. При снемане на анамнезата съобщава, че е претърпял ПТП с мотор и за кратко е загубил съзнание. При извършения клиничен преглед е констатирано, че е в съзнание, ориентиран за време, място и личност, но е объркан, както и че има разкъсно-контузни рани по лицето и оток на ляво бедро със силни болки. Насочен е за консулт с хирург-ортопед.

От представеното копие от епикриза от УМБАЛ "Д-р Г. Странски" ЕАД, гр.Плевен, Клиника по УНГ болести, е видно, че след ПТП ищецът Б. е преведен за болнично лечение, което е продължило до 21.05.2021 г., с диагноза: счупване на носа, закрито. В анамнезата е отразено, че е пострадал при ПТП с оплаквания от кървене на носа и затруднено дишане. При приемането е ориентиран, контактен, с открита рана на горната устна и рана на гърба на носа, изместена носна пирамида на ляво, носно кървене, хематом на меките тъкани около ляво око. Направена е рьография на лява бедрена кост и лява колянна става, при която не са констатирани травматични увреждания. Под месна упойка е направена репонация на носните кости с елевация на хлътналите фрагменти, обработени са охлузните рани. Направен е консулт с ортопед, при който е дадено становище за навяхване на ляво коляно и кръвоизлив в колянна става и е аспириран кръвенист ексудат. По време на престоя в болничното заведение е проведено медикаментозно лечение, изписан е с подобрене и с препоръки за продължаване на лечението в амбулаторни условия за срок от 30 дни.

От представеното заверено копие от амбулаторен лист № 001046/25.05.2021 г. е видно, че е извършена консултация с ортопед-травматолог, поради продължаващи болки в коляното и подбедрицата. Поставена е диагноза "Други вътреставни увреждания на колянна става". При прегледа е отразено обективно състояние – движения с помощни средства с

частично натоварване на крака, имобилизация с таторна шина на коляното и критични данни за вътреставна увреда на колянна става, налагаща ЯМР.

Към исковата молба е приложено и заверено копие от епикриза от ОФРМ при МБАЛ "Св.Иван Рилски" ЕООД, гр.Козлодуй, от което се установява, че ищецът Б. е бил на лечение от 19.07.2021 г. до 27.07.2021 г. с диагноза: физикална терапия и рехабилитация при болести на опорно-двигателен апарат, лечение включващо други видове рехабилитационни процедури, последици от изкълчване, навяхване и разтягане на долен крайник, травма на няколко структури на коляното. Отражено е, че постъпва в отделението за провеждане на физиотерапия и рехабилитация по повод на силни болки и ограничени движения на лява колянна става след ПТП. След направен ЯМР се установява травма на няколко структури на коляното. При приемането е в добро общо състояние, контактен и адекватен, с ограничени и болезнени движения в лява колянна става с лек оток и намален тонус на мускулатурата на бедро и победрица, отслабени СНР, щадяща походка. По време на престоя е проведен лечебен комплекс, изразяващ се в магнитно поле, ел.стимулация, ултразвук и ЛФК – активни упражнения. Състоянието при изписване е: ограничен обем на ЛКС, намалели болка и оток, подобрение в ДЕЖ походка и самообслужване.

Приложена е фактура № 2000008629/27.07.2021 г. от МБАЛ "Св.Иван Рилски" ЕООД, гр.Козлодуй и касов бон към същата, от които е видно, че В. И. Б. е заплатил потребителска такса ОФРМ в размер на 40,60 лв.

В СМЕ е отразено, че В. Б. е получил: контузия на лява колянна става, изразяваща се в навяхване, вътреставен кръвоизлив и увреда на вътреставни структури, както и счупване на носни кости с охлузни рани в областта на лицето и кръвонасядане на меките тъкани в областта на лява очница. Заключение на вещото лице е, че оздравителният период по отношение на травмите в областта на лицето и носните кости е от порядъка на 2-3 седмици, а по отношение контузията на ляво коляно е 45-60 дни. Според отразеното в експертизата, е налице причинно-следствена връзка между процесното ПТП и получените наранявания. Дадено е заключение, че причинените наранявания не би следвало да оказват влияние върху здравословното състояние на ищеца в бъдеще по отношение на основната функция на крайника – ходенето, но е възможно да изпитва болки при определени условия, свързани с физическо пренатоварване на крайника и евентуално при промяна на метеорологичните условия. Посочено е, че приложената фактура е във връзка с проведеното лечение по повод на причинената травма на коляното.

В отговор на поставени от ответника въпроси, в СМЕ е отразено, че към момента на ПТП ищецът е бил с отворен тип каска. Заключение на експерта е, че ако ищецът е бил с каска затворен тип, то травмите в същата област биха били по-малки или предотвратени, но това обстоятелство не би повлияло на травмите в областта на коляното.

От показанията на разпитаната по делото свидетелка И. И., която е първа братовчедка на ищеца, се установява, че го е видяла непосредствено след ПТП, бил е в тежко състояние и не е можел да се движи, но е бил в съзнание и адекватен. Свидетелката го е придружила до болницата в гр.Бяла Слатина, след което е бил транспортиран до гр.Плевен, но там не го е посещавала, тъй като свижданията не са били разрешени. Свидетелката установява, че след изписването на В. Б. от болницата в гр.Плевен го е

посещавала в дома му и е видяла, че е почти неподвижен и се придвижва трудно, тъй като е с ортеза на крака. Оплаквал се е от болки в крака и носа. Според свидетелката, лечението на носа му е продължило повече от месец, а болки в крака има и до настоящия момент. Свидетелката твърди, че ищецът все още изпитва дискомфорт и страх при пътуване, но същевременно заявява, че в момента кара мотор.

С проекта за доклад по делото, обективиран в Определение № 378/10.10.2022 г. и приет за окончателен в открито съдебно заседание на 13.12.2022 г., съдът е отделил като безспорно в отношенията между страните обстоятелството, че към датата на ПТП – 16.05.2021 г. за автомобил марка "Мерцедес МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН е било налице валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите" с ответника ЗК "Лев Инс" АД. Това обстоятелство се потвърждава и от приложената по делото извадка от информационния център към Гаранционен фонд, видно от която към 16.05.2022 г. МПС с ДКН ЕН***КН има активна застраховка "Гражданска отговорност" при ЗК "Лев Инс" АД с период на покритие 25.04.2021 г. – 24.04.2022 г. Като безспорно е отделено и обстоятелството, че ищецът В. И. Б. е отправил до ответника писмена застрахователна претенция на основание чл.380 КЗ, заведена с вх.№ 9479/05.08.2021 г. В отговор на това заявление ответникът е отговорил с писмо изх.№ 7268/13.08.2021 г., с което е изискал представяне на допълнителни документи – авто-техническа експертиза, протокол за оглед на местопроизшествие и скица, заключително постановление по наказателно производство, влязла в сила присъда с мотиви срещу водача, причинил ПТП, или съдебно одобрено споразумение. В писмото е посочено, че до получаване на тези документи не е налице основание за уважаване на предявената претенция предвид разпоредбата на чл.496, ал.2 КЗ.

При така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав прави следните правни изводи:

Предявените обективно кумулативно съединени искове са с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ, вр.с чл.45 вр. чл.52 от ЗЗД и чл.86 ЗЗД.

Отговорността на застрахователя е функционално обусловена и по правило тъждествена по обем с отговорността на делинквента. За да се ангажира отговорността по чл.432, ал.1 КЗ е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка "Гражданска отговорност" между прекия причинител на вредата и застрахователя. Наред с това трябва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител – застрахован спрямо увреждения за обезщетяване на причинените вреди, а именно: извършено виновно противоправно деяние от делинквента, от което в причинно-следствена връзка да са настъпили вреди за пострадалия от сочения вид и в търсения размер. Тежестта за установяване на тези обстоятелства се носи от ищеца, като единствено за наличието на вина законът въвежда оборима презумпция с разпоредбата на чл.45, ал.2 ЗЗД.

По отношение на искането на ищеца за присъждане на законна лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на писмената застрахователна претенция – 05.08.2021 г., следва да се докаже, че с

предявяването на претенцията пред застрахователя, ищецът е предоставил пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя.

Нормата на чл. 429, ал. 1 от КЗ установява, че с договора за застраховка "Гражданска отговорност" застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в договора сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие, а разпоредбата на чл. 432, ал. 1 от КЗ предоставя право на увредения, спрямо който застрахованият е отговорен да иска обезщетението пряко от застрахователя. За да се породи това право следва да бъдат изпълнени изискванията на нормата на чл. 380 КЗ, а именно отправена писмена претенция до застрахователя по риска "ГО" и изтичане на срока за окончателно произнасяне от страна на застрахователя, визиран в разпоредбата на чл. 496, ал. 1 от КЗ – 3 месечен срок, считано от предявяване на претенцията пред застрахователя.

В настоящото производство са ангажирани доказателства за заявена писмена претенция пред застрахователя – ответник на 05.08.2021 г., като предвиденият тримесечен срок е изтекъл към датата на депозиране на исковата молба в съда, поради което настоящият съдебен състав намира предявеният иск за допустим.

Както бе посочено, по делото е безспорно обстоятелството, че към датата 16.05.2021 г. реализираният пътнотранспортно произшествие лек автомобил марка "Мерцедес МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН е бил застрахован при ответника ЗД "Лев Инс" АД по застраховка "Гражданска отговорност", като ПТП е настъпило в срока на застрахователно покритие на договора.

Спорен между страните е въпросът, касаещ механизма на настъпване на ПТП, като ответникът твърди, че същият не е установен от представените по делото доказателства, вследствие на което не може да бъде направен извод за това кой от участниците е действал противоправно. Съдът намира така направеното възражение за неоснователно. Механизмът на настъпване на ПТП категорично се установява от събраните по делото доказателства – констативни протоколи, протокол за оглед на пътно-транспортно местопроизшествие с приложен към него фотоалбум и назначената съдебно-автотехническа експертиза. От тези доказателства се установява настъпването на ПТП на 16.05.2021 г. вследствие противоправно то поведение на водача на лекия автомобил марка "Мерцедес", модел "МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН, който внезапно е навлязъл в кръстовището, без да осигури полагащото се предимство на мотоциклет марка "БМВ", модел "R 1200 GS", с рег.№ СТ *** Х, с което е поставил себе си и водача на мотоциклета в невъзможност да предотвратят настъпилото ПТП.

Вината на делинквента съобразно уредената в чл. 45, ал. 2 ЗЗД оборима презумпция се предполага, като по делото не е проведено насрещно доказване от страна на ответното дружество, в чиято доказателствена тежест е било оборването на презумпцията.

Настъпилите вреди за ищеца, както и причинно-следствената връзка между деянието и имуществените и неимуществени вреди, се установяват от приложените по делото медицински документи, фактура №

2000008629/27.07.2021 г. и фискален бон от 27.07.2021 г., изслушаната по делото СМЕ, както и от събраните свидетелски показания, които настоящият съдебен състав кредитира като обективни и логически последователни, кореспондиращи с останалите доказателства по делото. Съвкупният анализ на събраните доказателства води до извод за доказаност на причинно-следствената връзка.

С оглед на изложеното, съдът приема, че са налице всички посочени предпоставки за ангажиране отговорността на ответника за причинените вреди на ищеца вследствие виновното и неправомерно поведение на застрахованото лице.

По иска за неимуществени вреди:

Спорен е размерът на справедливото обезщетение за неимуществените вреди от ПТП, като включително в тази връзка се поддържа направено от ответника възражение за съпричиняване на вредите от страна на ищеца.

Размерът на обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост – чл.52 ЗЗД. Според приетото в ППВС № 4/23.12.1968 г., понятието "справедливост" по смисъла на посочената законова разпоредба не е абстрактно, а е свързано с преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обстоятелства при телесни увреждания са: характерът и степента на уврежданията, интензитетът и продължителността на претърпените физически болки и страдания, брой на телесните повреди, протичане на оздравителния процес - продължителност и брой на престои в болнични заведения, извършени операции, проведени процедури, предстоящи в бъдеще нови медицински интервенции, период на оздравителния процес (срок на лечение), възможност за пълно възстановяване от травмата, време за възстановяване, усложнения вследствие на уврежданията, възможност за бъдещо влошаване на състоянието, остатъчни негативни последици от уврежданията, белези, загрозявания, осакатяване, необходимост от спазване на специален режим на живот и др., общо физическо състояние на пострадалия към момента на увреждането и установените предходни заболявания, наличие и процент на временна или трайна загуба на работоспособност, инвалидност, възможност на пострадалия да се справя без чужда помощ или необходимостта от такава, професия на пострадалото лице и възможност след събитието отново да работи по професията си, начина на живот на пострадалия преди и след ПТП, причинените морални и психически страдания, съдебната практика при подобни случаи. При определяне на дължимото обезщетение съдът изхожда и от икономическата конюнктура в страната в страната към момента на увреждането и общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите.

При събраните доказателства, съдът намира, че размерът на дължимото обезщетение за претърпените неимуществени вреди следва да бъде определен при съобразяване на следното:

От процесното ПТП ищецът е получил две по-тежки увреждания: контузия на лява колянна става, изразяваща се в навяхване, вътреставен кръвоизлив и увреда на вътреставни структури, както и счупване на носни

кости. Останалите увреждания се свеждат до краткотрайна загуба на съзнание и охлузни рани в областта на лицето и кръвонасядане на меките тъкани в областта на лява очница.

Определеният от вещото лице оздравителен период по отношение на контузията на ляво коляно е 45-60 дни, а по отношение на травмите в областта на лицето и носните кости е от порядъка на 2-3 седмици.

От медицинската документация е видно, че болнично лечение на първата травма, в т.ч. чрез първоначална имобилизация на крайника с шина, а впоследствие и с физикална терапия и рехабилитация, е провеждано в продължение на повече от 2 месеца след датата на произшествието, а според показанията на разпитаната по делото свидетелка И.а ищецът продължава да изпитва болки в крака и до настоящия момент. Тази възможност не е отречена от вещото лице, което дава заключение, че причинените наранявания не би следвало да оказват влияние върху здравословното състояние на ищеца в бъдеще по отношение на основната функция на крайника – ходенето, но е възможно да изпитва болки при определени условия, свързани с физическо пренатоварване на крайника и евентуално при промяна на метеорологичните условия.

По отношение на втората травма е установено, че е проведено болнично лечение в периода от 16.05.2021 г. – 21.05.2021 г., включващо оперативна интервенция - репонация на носните кости и елевирание на хлътналите фрагменти под месна анестезия, и медикаментозно лечение, като при изписването е препоръчано продължаване на лечението в амбулаторни условия в период от 30 дни.

Към момента ищецът е възстановен от получените телесни увреждания до състояние да изпълнява нормалните си ежедневни активности и без налични трайно увреждащи здравето промени.

Заместващото обезщетение представлява парично право, като неговата обезщетителна функция е насочена към получаване на имуществени блага, чрез които да бъде морално удовлетворен пострадалият. В този смисъл съобразно обществено-икономическите условия в страната към момента на настъпване на процесното застрахователно събитие – 2021 г., и съобразно съдебната практика по сходни казуси (за сходни травми виж напр. Решение № 11870 от 14.08.2020 г. по в. гр. д. № 4953/2019 г. на Софийски апелативен съд, което не е допуснато до касация с Определение № 292 от 27.05.2021 г. на ВКС по т. д. № 2162/2020 г., II т. о., ТК; Решение № 92 от 21.01.2022 г. на САС по в. гр. д. № 2281/2021 г.; Решение № 957 от 4.07.2022 г. на САС по в. гр. д. № 349/2022 г.; Решение № 195 от 14.02.2022 г. на САС по в. гр. д. № 1379/2021 г.; Решение № 2740 от 23.11.2018 г. на САС по в. гр. д. № 4116/2018 г. и др.), справедливият размер за заплащане на заместващо обезщетение при повече от едно травматични увреждания на различни части на тялото с лечебен и възстановителен период от около 2 месеца, а именно - извършена медицинска операция за лечение на травмата на носа, съпроводена с кратък престой в болница; обездвижване без оперативна интервенция и последвали рехабилитационни процедури за травма на коляното с настъпило възстановяване на двигателните функции; краткотрайна загуба на съзнанието; охлузвания и кръвонасядане, на пострадал на средна възраст – на 55 години и без установени предходни заболявания към момента на настъпване на процесното застрахователно събитие, което предполага относително

нормално възстановяване от травмите, настоящата съдебна инстанция приема, че заместващото обезщетение за преживените от ищеца болки и страдания вследствие на настъпилото ПТП възлиза на сумата от общо 30 000 лв. Съдът отчита факта, че за период от време от около два месеца ищецът е изпитвал силни болки, а към настоящия момент продължава да има спорадични болки в увредения крак, но няма промяна в походката и трайни увреждания, както и белези и загрозявания вследствие травмата на носа. Този размер на обезщетението е съобразен и с обстоятелството, че твърдяното в исковата молба мозъчно сътресение и съпътстващите го симптоми – главоболие, гадене, повръщане, сънливост, проблеми с равновесието, личностни и емоционални промени не бяха установени по делото. От медицинските документи се установява единствено, че това при снемане на анамнезата ищецът е съобщил за краткотрайна загуба на съзнанието при ПТП, но при извършените прегледи е бил адекватен и ориентиран за време, място и личност. Не е без значение и фактът, че освен физическото неразположение, ищецът е претърпял и нормалните за ситуацията негативни психически изживявания. Не са доказани обаче твърденията, че настъпилото ПТП е довело до остра стресова реакция, изразяваща се в тревожност, интензивни страхови изживявания, ярки спомени от инцидента, страх от управление на МПС, което се отразява и на нормалното му общуване с близките му хора и приятелите му. Свидетелката И.а твърди, че ищецът все още изпитва дискомфорт и страх при пътуване, но в тази част показанията ѝ се поставят под съмнение от последващите такива, според които ищецът продължава да кара мотор. Размерът на обезщетението е съобразен и с констатацията на вещото лице, че прогнозата за настъпилите увреждания е благоприятна, тъй като след приключване на оздравителния процес те не биха оказали влияние върху здравословното състояние на ищеца в бъдеще.

По възражението за съпричиняване:

Правното основание на възражението е чл. 51, ал. 2 ЗЗД, като в тежест на ответника е да установи, че увреденият ищец е допринесъл за настъпването на вредите.

За да е налице съпричиняване пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на посочения законов текст е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало, наред с неправомерното поведение на деликвента, до увреждането като неблагоприятен резултат. Само това поведение на пострадалият, което се явява пряка и непосредствена причина за произлезли вреди би могло да обуслови извод за прилагане на разпоредбата за съпричиняването. Принос ще е налице винаги, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за възникване на вредите. Съпричиняването подлежи на пълно и главно доказване от страна на ответника, който с позоваване на предпоставките по чл. 51, ал. 2 ЗЗД, цели намаляване на отговорността си към увреденото лице. Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил

неговото настъпване.

В конкретния случай в отговора на исковата молба е наведено възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия с твърдения, че липсват доказателства относно правоспособността на ищеца да управлява мотоциклет 1170 кубика, както и че от представените доказателства не може да бъде установено дали ищецът е пътувал с поставена каска.

Съдът намира възражението за неоснователно. От една страна, при извършената служебна констатация в свидетелството за правоуправление на В. Б. се установи, че има необходимата категория за управление на мотоциклета. От друга страна, данните по делото сочат, че ищецът е имал поставена предпазна каска при управлението на мотоциклета към момента на ПТП. От заключението на СМЕ е видно, че при извършения му преглед от вещото лице ищецът съобщава, че е бил с модуларен тип каска като при навлизането в с.*** е вдигнал подбрадника към тила си и е бил с шлем на лицето, който при падането върху земната повърхност се е счупил и парчетата от него са наранили лицето и носа му. Според вещото лице, ако ищецът е бил с каска от затворен тип, то травмите в областта на лицето биха били по-малки или биха могли да бъдат предотвратени, но травмите в областта на коляното не биха се повлияли от това обстоятелство. Съгласно установеното в чл. 189 ППЗДвП правило, водачите на мотоциклети и на мотопеди при движение са длъжни да поставят на главата си защитна каска, отговаряща на съответните изисквания. Тази нормативна разпоредба не поставя конкретни изисквания относно вида на каската. Поставената от ищеца каска от модуларен тип е хибрид между затворен и отворен тип каска, която отговаря на понятието и изискването за каска, поради което не може да се приеме, че с поставянето на този вид каска ищецът е нарушил посоченото нормативно изискване и пряко е допринесъл за настъпването на неимуществените вреди.

По претенцията за имуществени вреди:

Основният принцип при репарирането на имуществените вреди е за интегрално обезщетение на вредите. При имуществените вреди под формата на претърпени загуби, пропуснати ползи или сторени разноси, приложението на посочения принцип, изисква да се установи, че имуществени патримониум на едно лице е бил действително засегнат, тоест, че е намалял активът му, увеличил се е пасивът му, респ. са сторени разноси, или е пропуснато едно сигурно негово увеличаване.

В случая, съдът намира, че безспорно по делото е установено от представените Фактура № 2000008629/27.07.2021 г. и фискален бон, издаден на 27.07.2022 г., че ищецът е заплатил сумата от 40,60 лв., представляваща потребителска такса за престоя си в лечебно заведение. Следователно предявеният иск за претърпени имуществени вреди следва да бъде уважен в пълен размер.

По претенцията за лихва за забава:

По действащия КЗ застрахователят дължи законна лихва, за която отговаря делинквентът, считано 1) от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие или 2) на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна – чл. 429, ал. 3 КЗ. Съгласно правната норма, уредена в чл.

429, ал. 2, т. 2 КЗ, в застрахователното обезщетение се включват и лихвите за забава, дължими от делинквента, поради което по силата на чл. 497, ал. 1 КЗ застрахователят дължи законната лихва за собствената си забава върху размера на застрахователното обезщетение, включваща и лихвата за забава на делинквента, ако не го е определил и изплатил в срок, считано от по-ранната от двете дати: 1. изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 КЗ и 2. изтичането на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ (не повече от 3 месеца от предявяване на т. нар. застрахователна претенция по чл. 380 КЗ).

На основание чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ застрахователят следва да покрие спрямо увреденото лице отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава от датата на предявяване на претенцията от увреденото лице, а след изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ и при липсата на произнасяне и плащане на обезщетение от застрахователя, дължи законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди за собствената си забава. Не е спорно между страните, а и от представената застрахователна претенция по смисъла на чл. 106, ал. 1 КЗ, във вр. с чл. 380 КЗ, адресирана от пълномощника на ищеца до ответника, се установява, че ищецът е уведомил застрахователя, който обезпечава деликтната отговорност на водача на МПС, причинил процесното застрахователно събитие, на 05.08.2021 г., поради което от този момент ответното дружество отговаря за причинените на пострадалия имуществени вреди поради неизпълнение в темпорално отношение на извъндоговорното задължение на застрахования-делинквент за заплащане заместващо обезщетение за причинените на ищеца неимуществени вреди (т. е. в застрахователното обезщетение е включена лихвата за забава на делинквента по смисъла на чл. 84, ал. 3 ЗЗД). Следователно, искането за заплащане на законна лихва върху дължимите от ответното застрахователно дружество главни парични вземания следва да се присъди от 05.08.2021 г. до окончателното им заплащане.

По разноските:

Ищецът е направил деловодни разноски в общ размер от 2 350,00 лв., от които: 1650,00 лв. – внесена държавна такса и 700,00 лв. – внесени и изплатени възнаграждения на вещи лица. На основание чл.78, ал.1 ГПК на ищеца следва да бъде присъдена част от тези разноски в размер на 1 763,10 лв., съответстваща на уважената част от исковите претенции.

С оглед изхода от делото на основание чл. 38, ал. 2, във вр. с 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата вр. на чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, ответникът следва да бъде осъден да заплати на адв. Х. З. сумата от 3 050,00 лв. съобразно уважената част от иска за неимуществени вреди, представляваща адвокатско възнаграждение в минимален размер, съобразно действащата към момента на приключване на устните състезания разпоредба на чл. 7, ал. 2, т.4 от Наредбата (изм. ДВ бр.88 от 2022 г.), и сумата от 400, 00 лв. за уважения в пълен размер иск за имуществени вреди, представляваща адвокатско възнаграждение в минимален размер, съобразно действащата към момента на приключване на устните състезания разпоредба на чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредбата (изм. ДВ бр.88 от 2022 г.), или общо сума в размер на 3 450, 00 лв.

По аргумент от чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът също има право на разноски при отхвърляне на исковите. Ответникът е направил разноски за

депозити за експертизи в общ размер на 700, 00 лв. Ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата от 174,82 лв., съразмерно на отхвърлената част от исковете.

На основание чл.78, ал.8 ГПК на ответника следва да бъдат определени разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 200,00 лв., определено в съответствие с чл.37 от Закона за правната помощ вр. чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ . От тази сума следва да бъде присъдено възнаграждение в размер на 49,95 лв., съразмерно с отхвърлената част от исковете.

Водим от горното, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Застрахователна компания "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, **ДА ЗАПЛАТИ** на В. И. Б., ЕГН *****, с адрес: гр.***, на основание чл. 432, ал. 1 КЗ вр. с чл. 45 ЗЗД и чл.86 ЗЗД следните суми:

- **сумата 30 000,00 лв.**, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди – физически и психически болки и страдания от телесни увреждания, претърпени вследствие пътно-транспортно произшествие, настъпило на 16.05.2021 г. в с.***, виновно причинено от водача на лек автомобил марка "Мерцедес МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН, който автомобил към датата на застрахователното събитие е имал валидна задължителна застраховка "Гражданска отговорност", ведно със законната лихва върху сумата от 05.08.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата до пълния предявен размер от 40 000, 00 лв. като неоснователен;

- **сумата 40,60 лв.**, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди – сторени разходи за потребителска такса, претърпени вследствие пътно-транспортно произшествие, настъпило на 16.05.2021 г. в с.***, виновно причинено от водача на лек автомобил марка "Мерцедес МЛ 320 ЦДИ", с рег.№ ЕН *** КН, който автомобил към датата на застрахователното събитие е имал валидна задължителна застраховка "Гражданска отговорност", ведно със законната лихва върху сумата от 05.08.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК Застрахователна компания "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, **ДА ЗАПЛАТИ** на В. И. Б., ЕГН *****, с адрес: гр.***, направените деловодни разноски за държавна такса и депозити за експертизи в размер на **1 763,10 лв.**, съразмерно с уважената част от исковите претенции.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал. 2, във вр. с чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата Застрахователна компания "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, **ДА ЗАПЛАТИ** на адв. Х. А. З., ЕГН *****, със служебен адрес: гр. ***, сумата **3 450,00 лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ съобразно уважената част от исковете.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК В. И. Б., ЕГН *****, с адрес: гр.***, **ДА ЗАПЛАТИ** на Застрахователна компания "Лев Инс" АД,

ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, сумата **174,82 лв.**, представляваща направени разноски за депозити за експертизи, съобразно отхвърлената част от исковете.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл.37 ЗПП и чл.25, ал.1 от НЗПП В. И. Б., ЕГН *****, с адрес: гр.***, **ДА ЗАПЛАТИ** на Застрахователна компания "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, сумата **49,95 лв.**, представляваща юрисконсултско възнаграждение за настоящата инстанция, съразмерно с отхвърлената част от исковата претенция.

Решението може да бъде обжалвано пред Апелативен съд-София в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____